

prima instanță: Judecătoria Centru
Judecător: Gafton Alexandru
Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău
Judecători: Anatol Pahopol
                  Natalia Simciuc
                  Anatolie Minciună

DECIZIE

15 februarie 2017

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

în componență:

Președintele ședinței, judecătorul: Tatiana Vieru
Judecătorii: Svetlana Filincova, Oleg Sternioală
                  Mariana Pitic, Nicolae Craiu

examinând recursul declarat de BC „Investprivatbank” S.A. în proces de lichidare,

în pricina civilă la cererea de chemare în judecată depusă de BC „Investprivatbank” S.A., în proces de lichidare, împotriva lui Dănilă Aurelian privind încasarea datoriei,

și cererea reconvențională depusă de Dănilă Aurelian împotriva BC „Investprivatbank” S.A. în proces de lichidare și Chirpalov Ivan, privind rezilierea contractului de credit și constatarea faptului neconsumării creditului,

împotriva deciziei Curții de Apel Chișinău din 27 septembrie 2016, prin care a fost admis apelul declarat de Dănilă Aurelian, casată hotărârea Judecătoria Centru, mun. Chișinău din 22 ianuarie 2016 cu pronunțarea unei noi hotărâri,

c o n s t a ț ă:

La data de 04 martie 2013, BC „Investprivatbank” S.A., în proces de lichidare a depus cerere de chemare în judecată împotriva lui Dănilă Aurelian privind încasarea datoriei.

În motivarea acțiunii a indicat că, prin contractul de credit nr. 140-PF-08 din 30 septembrie 2008, BC „Investprivatbank” S.A. i-a acordat lui Dănilă Aurelian un credit în sumă de 3 515 000 lei cu o dobândă anuală de 21%, termenul de rambursare fiind la data de 30 septembrie 2010.

Conform contractului de ipotecă nr. 10793 din 03 noiembrie 2008 încheiat între Dănilă Aurelian și Dănilă Elena, în calitate de debitori ipotecari și BC „Investprivatbank” S.A., în calitate de creditor ipotecar a fost constituită ipoteca asupra construcției cu suprafața totală de 95 m², amplasată în mun. Chișinău, str. București, 53/1, nr. cadastral 010020405201.

Prin acordul privind transmiterea în posesie a bunurilor imobile nr. 201 din 16 ianuarie 2010, bunul ipotecat a fost transmis în posesia băncii pentru a fi vândut. În urma licitației cu strigare din 13 decembrie 2010, BC „Investprivatbank” S.A. a adjudecat suma de 2 943 492,82 lei.

După vânzarea bunului, la data de 30 ianuarie 2011 datoria calculată și neachitată de către debitor constituia suma de totală de 5 214 705,57 lei, dintre care 3 515 000 lei suma creditului, dobânda în mărime de 1 695 865,57 lei și cheltuieli de evaluare a bunului în sumă de 3 840 lei.

Prin notificarea nr. 07/59 din 29 ianuarie 2013, Dănilă Aurelian a fost înștiințat despre necesitatea lichidării restanței la credit după vânzarea bunului ipotecat.

Prin ordonanța Băncii Naționale a Moldovei nr. 09-02218/313 din 19 iunie 2009, a fost retrasă licența BC „Investprivatbank” S.A. din motivul incapacității de plată. În calitate de lichidator a fost numit Ion Ropot.

La data de 01 noiembrie 2013, lichidatorul BC „Investprivatbank” S.A. în proces de lichidare - Grigorii Olaru, a depus cerere de modificare a pretențiilor în motivarea căreia a indicat că, după vânzarea bunului ipotecat, la data de 13 decembrie 2010 a fost transferată suma de 2 943 492,82 lei pentru achitarea obligațiilor rezultate din contractul de credit nr. 140-PF-08, ultima parte a banilor fiind transferată la data de 31 ianuarie 2011.

Suma datoriilor calculate și neachitate de către debitor la data de 30 ianuarie 2011 constituia suma totală de 4 950 942,52 lei, dintre care creditul în mărime de 3 515 000 lei și penalitatea în sumă de 1 435 942,52 lei.

Suma de 2 943 492,82 lei a fost repartizată conform pct. 7(1) din contractul de credit. Astfel, pentru dobânda la zi a fost transferată suma de 1 438 928,79 lei, pentru perioada 30 septembrie 2008 – 30 ianuarie 2011, reieșind din faptul că anterior a fost achitată suma de 256 936,78 lei din suma totală a dobânzii în mărime de 1 438 928,79 lei. Suma de 954 380,18 lei, dobânda suplimentară pentru neplata la scadență a dobânzii la zi pentru perioada 01 martie 2009 – 30 ianuarie 2011. Suma de 550 183,85 lei, dobânda majorată pentru nerambursarea la scadență a creditului pentru perioada 01 octombrie 2009 – 30 ianuarie 2011.

Menționează reclamanta că, în urma transmiterii benevole de către Dănilă Aurelian a bunului imobil ipotecat iar banii obținuți de la vânzarea acestuia au fost repartizați conform prevederilor contractuale, banca consideră oportun de a solicita doar suma de creditului în mărime de 3 515 000 lei și a cheltuielilor de evaluare a bunului în sumă de 3840 lei.

Solicită reclamanta admiterea acțiunii cu încasarea de la Dănilă Aurelian a sumei de 3 518 840 lei.

La data de 24 martie 2014, Dănilă Aurelian a depus cererea de chemare în judecată reconvențională împotriva BC „Investprivatbank” S.A., în proces de lichidare și Chirpalov Ivan, cu privire la recunoașterea nulității contractului de credit și a contractului de ipotecă, cu constatarea faptului neconsumării creditului de către împrumutat.

În motivarea acțiunii reconvenționale a indicat că, la data de 30 septembrie 2008, a încheiat cu BC „Investprivatbank” S.A., reprezentată de Ivan Chirpalov, contractul de credit nr. 140-PF-08, în sumă de 3 250 000 lei cu o dobândă anuală de 19%, termenul limită de rambursare fiind 30 septembrie 2010. Totodată, la 03 noiembrie 2008 a fost încheiat contractul de ipotecă nr. 10793 asupra bunului imobil amplasat pe str. București, 53/1 din mun. Chișinău. Conform raportului de evaluare, valoarea de piață a bunului imobil a fost apreciată la suma de 6 000 000 lei.

Indică Dănilă Aurelian că, nu a ridicat, sau încasat, total, sau parțial suma creditului de 3 250 000 lei, deoarece a fost folosit ca persoană de bună credință de către ex-administratorul BC „Investprivatbank” S.A. Chirpalov Ivan, care, de facto și a fost beneficiarul banilor contractați.

Menționează Dănilă Aurelian că, nu a ridicat, nu a achitat personal și nu a împuternicit careva persoane în scopul rambursării parțiale a creditului și nici nu cunoaște cine a efectuat plățile în scopul stingerii datoriei. Pentru a proba declarațiile sale a solicitat de la reprezentantul băncii de a prezenta contractul de credit în original, documentele primare care confirmă eliberarea și primirea mijloacelor bănești cât și achitățile efectuate în baza contractului de credit, recepționate de către bancă.

A mai indicat Dănilă Aurelian că, beneficiarul banilor contractați este ex-administratorul băncii Chirpalov Ivan. Acești bani urmau a fi folosiți în scopul procurării unui teren cu destinația pentru construcția unui bloc locativ iar în după vânzarea apartamentelor urma a fi rambursat creditul contractat. Acest fapt poate fi confirmat de către Goga Valentin, partenerul lui Chirpalov Ivan.

Solicită Dănilă Aurelian prin cererea reconvențională și prin cererea de concretizare a acțiunii reconvenționale recunoașterea nulității contractului de credit nr. 140-PF-08 din 30 septembrie 2008 și a contractului de ipotecă nr. 10793 din 03 noiembrie 2008, constatarea faptului neconsumării creditului în sumă de 3 250 000 lei de către împrumutat și încasarea cheltuielilor de judecată.

Prin hotărârea Judecătoria Centru, mun. Chișinău din 22 ianuarie 2016, a fost admisă integral cererea de chemare în judecată înaintată de către BC „Investprivatbank” S.A., în proces de lichidare. A fost dispusă încasarea din contul lui Dănilă Aurelian în beneficiul BC „Investprivatbank” S.A. în proces de lichidare a creditului nerambursat în mărime de 3 515 000 lei și cheltuielile de evaluare a

bunului expus la licitație în sumă de 3 840 lei. A fost dispusă încasarea din contul lui Dănilă Aurelian în beneficiul statului a taxei de stat în sumă de 50 000 lei. Acțiunea reconvențională înaintată de Dănilă Aurelian, a fost respinsă ca neîntemeiată.

Prin decizia Curții de Apel Chișinău din 27 septembrie 2016, a fost admis apelul declarat de Dănilă Aurelian, casată integral hotărârea Judecătoriei Centru, mun. Chișinău din 22 ianuarie 2016 cu pronunțarea unei noi hotărâri prin care, acțiunea BC „Investprivatbank” S.A. în proces de lichidare a fost respinsă, iar acțiunea reconvențională a lui Dănilă Aurelian a fost admisă parțial. A fost dispusă rezilierea contractului de credit nr. 140-PF-08 din 30 septembrie 2008 și a fost dispusă încasarea din contul BC „Investprivatbank” S.A. în proces de lichidare în beneficiul lui Dănilă Aurelian a cheltuielilor de judecată în sumă de 2 600 lei. În rest acțiunea reconvențională a fost respinsă.

Invocând ilegalitatea deciziei instanței de apel, la data de 25 noiembrie 2016, lichidatorul BC „Investprivatbank” S.A. în proces de lichidare, Iulian Țurcan a contestat-o cu recurs prin care au solicitat admiterea acestuia, casarea integrală a deciziei Curții de Apel Chișinău din 27 septembrie 2016 cu menținerea hotărârii Judecătoriei Centru, mun. Chișinău din 22 ianuarie 2016.

În motivarea cererii de recurs s-a indicat că, concluzia instanței de apel este în contradicție cu materialele cauzei cât și a probelor administrate în cadrul judecării cauzei, deoarece la data de 19 octombrie 2009 în adresa băncii a parvenit scrisoarea semnată de către Dănilă Aurelian prin care a solicitat stingerea datoriei din contul transiterii în posesia băncii a bunului imobil ipotecat, iar la data de 16 ianuarie 2010, a fost semnat acordul privind transmiterea benevolă în posesie a bunului imobil. Astfel, Dănilă Aurelian și-a exprimat voința de transmitere benevolă în posesie a bunului gajat, fără a indica despre lipsa datoriei până la momentul depunerii acțiunii reconvenționale.

În conformitate cu art. 434 alin. (1) din Codul de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale.

Din actele cauzei se constată că, cererea de recurs împotriva deciziei Curții de Apel Chișinău din 27 septembrie 2016, a fost depusă la data de 25 noiembrie 2016 (v. II, f.d.122). Astfel, instanța de recurs constată că cererea de recurs declarată de lichidatorul BC „Investprivatbank” S.A. în proces de lichidare, Iulian Țurcan a fost declarată în interiorul termenului de două luni.

În conformitate cu art. 439 alin. (2) din Codul de procedură civilă, după parvenirea dosarului, un complet din 3 judecători decide asupra admisibilității recursului, dispune expedierea copiei de pe recurs intimatului, cu înștiințarea despre necesitatea depunerii obligatorii a referinței timp de o lună de la data primirii acesteia. În cazul neprezentării referinței în termenul stabilit, admisibilitatea recursului se decide în lipsa acesteia.

La data de 15 decembrie 2016, Curtea Supremă de Justiție a expediat în adresa intimaiților copia cererii de recurs, cu înștiințarea despre necesitatea depunerii referinței.

La data de 17 ianuarie 2017, Dănăilă Aurelian, prin intermediul avocatului Alexandru Grosu, a depus referință prin care a solicitat declararea ca fiind inadmisibil și neîntemeiat recursul declarat de BC „Investprivatbank” S.A. în proces de lichidare, deoarece recurentul nu a indicat concret norma ce guvernează raportul juridic care urma a fi raportat la decizia instanței de apel.

Examinând cererea de recurs în raport cu materialele cauzei Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție menționează următoarele.

Prin încheierea Curții Supreme de Justiție din 25 ianuarie 2017, recursul declarat de lichidatorul BC „Investprivatbank” S.A. în proces de lichidare, Iulian Țurcan, s-a considerat admisibil fiind transmis pentru a fi examinat în fond.

În conformitate cu art. 441 din Codul de procedură civilă, în cazul în care recursul este considerat admisibil, un complet din 5 judecători examinează fondul recursului, iar conform art. 444 din același cod, recursul se examinează fără înștiințarea participanților la proces.

Conform art. 442 alin. (1) din Codul de procedură civilă, judecând recursul declarat împotriva deciziei date în apel, instanța verifică, în limitele invocate în recurs și în baza referinței depuse de către intimat, legalitatea hotărârii atacate, fără a administra noi dovezi.

Studiind materialele dosarului în raport cu temeiurile recursului, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție consideră necesar de a admite recursul declarat de lichidatorul BC „Investprivatbank” S.A. în proces de lichidare, Iulian Țurcan, de a casa decizia instanței de apel cu menținerea hotărârii primei instanțe din considerentele ce urmează.

În conformitate cu art. 445 alin. (1) lit. f) din Codul de procedură civilă, instanța, după ce judecă recursul, este în drept să admită recursul, să caseze decizia instanței de apel și să mențină hotărârea primei instanțe.

După cum urmează din actele cauzei, la data de 30 septembrie 2008 între BC „Investprivatbank” S.A. și Dănilă Aurelian a fost încheiat și semnat contractul de credit bancar nr. 140-PF-08, conform căruia ultimului a fost dispus acordarea creditului în sumă de 3 250 000 lei cu dobânda anuală de 19% anual și data scadentă pentru rambursarea tuturor datoriile fiind stabilită pentru 30 septembrie 2010 (vol. I, f.d.8-9). Totodată, a fost semnat de ambele părți și graficul de plăți (vol. I, f.d.10).

În scopul garantării executării în termen a obligațiilor asumate prin contractul de credit nr. 140-PF-08 din 30 septembrie 2008, Dănilă Aurelian și Dănilă Elena reprezentați prin procură de către Pitihin Pavel, la data de 03 noiembrie 2008 au

încheiat contractul de ipotecă nr. 10793 cu BC „Investprivatbank” S.A., care a fost autentificat de către notarul privat Evghenii Berghii și înregistrat la Oficiul Teritorial Cadastral (vol. I, f.d.95-99).

La data de 14 aprilie 2009, BC „Investprivatbank” S.A. a expediat în adresa lui Dănilă Aurelian și Dănilă Elena notificarea nr. 07/1219 , prin care a solicitat achitarea datoriei sau transmiterea benevolă în posesia băncii a bunului imobil gajat, în termen de 20 de zile din momentul recepționării notificării (vol. I, f.d.100). La 19 mai 2009, a fost expediat preavizul de exercitare a dreptului de gaj nr. 17/1568, prin care s-a solicitat de la debitorii Dănilă Aurelian și Dănilă Elena de a transmite în posesia băncii bunul gajat conform contractului de ipotecă din 03 noiembrie 2008 (vol. I, f.d.101).

Prin cererea adresată BC „Investprivatbank” S.A., înregistrată cu nr. 1081 la data de 19 octombrie 2009, Dănilă Aurelian a solicitat băncii examinarea posibilității de a stinge creditul de care a beneficiat prin contractul nr. 140-PF-08, transmiterea în posesie a gajului în baza contractului de ipotecă (vol. I, f.d.102).

La data de 16 ianuarie 2010, BC „Investprivatbank” S.A. în proces de lichidare, în calitate de creditor ipotecar și Dănilă Aurelian și Dănilă Elena în calitate de debitori ipotecari, au încheiat acordul privind transmiterea benevolă în posesie a bunurilor imobile, care a fost autentificat de notarul privat Evghenii Berghii și înregistrat la Oficiul Cadastral Teritorial Chișinău (vol. I, f.d.104-105).

Astfel, la 29 ianuarie 2010 prin actul de transmitere-primire în posesia creditorului gajist a bunului gajat întru exercitarea dreptului de gaj, Dănilă Aurelian a transmis benevol, iar BC „Investprivatbank” S.A. în proces de lichidare a primit bunul imobil, construcție cu suprafața de 95,5 m² situată în mun. Chișinău str. București, 53/1, cu nr. cadastral 010020405201 (vol. I, f.d.103).

Reieșind din circumstanțele sus menționate și materialul probator, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție constată ca fiind greșită concluzia instanței de apel precum că nu a fost confirmat faptul transmiterii sumei de bani prin contractul de credit din motiv că prin Raportul de expertiză s-a constatat că semnăturile de pe ordinele de eliberare a numerarului nu a fost executată de către Dănilă Aurelian.

În acest sens instanța de fond corect a constatat și a elucidat circumstanțele importante în prezenta cauză, ca urmare fiind emisă hotărârea din 22 ianuarie 2016, care este una legală și întemeiată.

Potrivit art. 121 din Codul de procedură civilă, Instanța judecătorească reține spre examinare și cercetare numai probele pertinente care confirmă, combat ori pun la îndoială concluziile referitoare la existența sau inexistența de circumstanțe, importante pentru soluționarea justă a cazului.

Prin Raportul de expertiză nr. 1502 din 25 august 2015, întocmit de către Expertul judiciar particular Anatolie Gușan, s-a concluzionat că semnăturile de pe

copia ordinelor de eliberare a numerarului nr. 11034 din 30 septembrie 2008 și din nr. 11018 din 08 octombrie 2008, nu au fost executate de către Dănilă Aurelian.

Însă, aceste ordine de eliberare a numerarului care conform Raportului de expertiză nu au fost semnate de către Dănilă Aurelian, nu pot fi reținute ca probe pertinente. Ele urmează a fi apreciate în cumul cu celelalte probe din dosar.

În contradictoriu instanța de recurs menționează că, după încheierea contractului de credit, în scopul garantării executării obligațiilor asumate, la 03 noiembrie 2008 Dănilă Aurelian și Dănilă Elena au gajat bunul imobil, construcția cu suprafața de 95,5 m² amplasată pe str. București, 53/1 din mun. Chișinău cu nr cadastral 010020405201, în favoarea BC „Investprivatbank” S.A. Contractul de ipotecă fiind autentificat de către notarul privat Evghenii Berghii și înregistrat la Oficiul Cadastral Teritorial Chișinău (vol. I, f.d.96-99)

Plus la aceasta, la data de 05 noiembrie 2008, Dănilă Aurelian a depus cerere către BC „Investprivatbank” S.A. prin care a solicitat majorarea plafonului creditului, acordat conform contractului nr. 140-PF-08 din 30 septembrie 2008, până la suma de 3 515 000 lei (vol. I, f.d.95).

Ulterior, prin acordul adițional nr. 1 din 05 noiembrie 2008, s-a modificat pct. 1 la contractul de credit prin care, banca a acordat un credit în sumă de 3 515 000 lei (vol. I, f.d.10 verso).

Prin urmare, ca rezultat al majorării plafonului de creditare de la 3 250 000 lei până la suma de 3 515 000 lei, Dănilă Aurelian, la data de 05 noiembrie 2008 a mai beneficiat suplimentar de suma de 265 000 lei, fapt care se confirmă prin descifrările de la contul personal înregistrat pe numele lui Dănilă Aurelian (vol. I, f.d.7).

Instanța de apel greșit a constatat și a concluzionat că, transmiterea bunului ipotecat nu poate fi privit ca executare a obligației de transmitere a creditului conform contractului de credit nr. 140-PF-08, indicând că anterior în anul 2006 Dănilă Aurelian a mai beneficiat de un credit bancar. Cu referire la această concluzie instanța de recurs menționează că, atât în Acordul privind transmiterea benevolă în posesie a bunurilor imobile din 16 ianuarie 2010, care a fost autentificat notarial și înregistrat la Oficiul Cadastral Teritorial Chișinău, cât și în Actul de transmitere-primire a bunului gajat, s-a indicat expres că transmiterea benevolă a bunului ipotecat are loc în scopul achitării datoriei pe contractul de credit nr. 140-PF-08 din 30 septembrie 2008.

Alte probe pe care Dănilă Aurelian și-a întemeiat pretențiile în acțiunea reconvențională privind rezilierea contractului de credit și constatarea faptului neconsumării creditului, nu au fost prezentate instanței de judecată.

Din circumstanțele relatate Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție consideră recursul declarat de lichidatorul BC „Investprivatbank” S.A. în proces de lichidare – Iulian Țurcan ca

întemeiat care urmează a fi admis casată integral decizia instanței de apel cu menținerea hotărârii primei instanțe.

În conformitate cu art. 445 alin. (1) lit. f) și alin. (3) din Codul de procedură civilă, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție,

d e c i d e :

Se admite recursul declarat de BC „Investprivatbank” S.A. în proces de lichidare.

Se casează integral decizia Curții de Apel Chișinău din 27 septembrie 2016 și se menține hotărârea Judecătoriei Centru, mun. Chișinău din 22 ianuarie 2016, în pricina civilă la cererea de chemare în judecată depusă de BC „Investprivatbank” S.A., în proces de lichidare, împotriva lui Dănilă Aurelian privind încasarea datoriei, și cererea reconvențională depusă de Dănilă Aurelian împotriva BC „Investprivatbank” S.A. în proces de lichidare și Chirpalov Ivan, privind rezilierea contractului de credit și constatarea faptului neconsumării creditului.

Decizia este irevocabilă din momentul emiterii.

Președintele ședinței,

Judecătorul:

Tatiana Vieru

Judecătorii:

Svetlana Filincova

Oleg Sternioală

Mariana Pitic

Nicolae Craiu